

Az erdészeti kutatások tükrében

Évnyitó rendezvény Szombathelyen

Az OEE Szombathelyi Helyi Csoportja 2017. március 23-án tartotta évnyitó rendezvényét a Saághy István Erdészeti Információs Központban. A rendezvény alkalmából szép számmal egybegyűlt tagtársakat Horváth Gábor, a Helyi Csoport titkára köszöntötte, majd Bakó Csaba, a Helyi Csoport elnöke tartotta meg köszöntő beszédét.



Horváth Gábor titkár és Bakó Csaba elnök

Az elnök külön üdvözölte előadóinkat, dr. Borovics Attilát, a NAIK – Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatóját, dr. Nagy Lászlót, a NAIK-ERTI Nemesítési Osztályának tudományos főmunkatársát, Honfy Veronikát, a NAIK-ERTI Ültetvénytudományi Osztály vezető mérnökét, Juhász Istvánt, a NAIK-ERTI Soproni Kísérleti Állomásának állomásigazgatóját, valamint Mátyás Csaba akadémikust.

A folytatásban egyperces néma csenddel tisztelegtünk a nemrégiben elhunyt Glóbits Jenő, Simon Sándor és Horváth György tagtársaink emléke előtt.

Az elnök ezt követően beszámolt az Egyesületet és a tagságot érintő legfontosabb helyi eseményekről, aktualitásokról, valamint kitüntetési javaslatokról. A titkár beszámolójában pedig a régiós ülésen elhangzottakról, a Helyi Csoport taglétszámának alakulásáról és az idei év eseményeiről tájékoztatta a tagságot.

2015-ben szintén évnyitó rendezvény alkalmával került sor az Erdészeti Tudományos Intézet néhány aktuális kutatási témájának bemutatására. Az idei rendezvényen – hagyományterem-

tő módon – ennek folytatásaként újabb ízelítőt kaphattunk az ERTI-ben zajló jelenlegi kutatásokból.

Elsőként dr. Borovics Attila tartotta meg *A jövő már elkezdődött! Klímaváltozás okozta hatások és lehetséges gyakorlati válaszok* című előadását. A NAIK-ERTI főigazgatója előadásában felkérte Mátyás Csabát, hogy ossza meg velünk véleményét az adott témáról, valamint a klímaváltozás világban tapasztalható hatásairól.

Az akadémikus a témához kapcsolódóan bemutatta Jankó Ferenc *Éghajlat, tudomány, történetek* c. könyvét, amely sokat elárul a probléma jelenkori, társadalmon belüli alakulásáról is. Ehhez kapcsolódóan elmondta, hogy mennyire fontos szerepe van a szemléletmód-nak, amelyet ki kell alakítanunk, meg kell ismertetnünk az emberekkel, hogy megértsék többek között azt is, hogy az erdőgazdálkodás nem pusztán favágás, hanem klímavédelem is.

A folytatásban Borovics Attila igyekezett a gyakorlati következményeket is láttatni, felkérte a tagtársakat is, mondják el saját véleményüket, a napi gyakorlat során tapasztalt megfigyeléseiket a klímaváltozás már szemmel látható hatásairól. A kérdéskör során a tagtársak mellett a témával kapcsolatban felszólalt dr. Németh Csaba, az Őrségi Nemzeti Park osztályvezetője is.

Az intézet igazgató előadásának második felében az Agrárklímaprojekten alapuló és általuk kifejlesztett Döntéstámogatási Rendszert mutatta be (www.ertigis.hu). Ez a térinformatikai adatbázis segítséget nyújt a gazdálko-



Mátyás Csaba akadémikus és dr. Borovics Attila igazgató (ERTI)

dónak a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásban többek között azzal is, hogy segíti a számukra legmegfelelőbb szaporítóanyag kiválasztásában. Előadásának végén a kérdésekre válaszolva elhangzott, munkatársaival azon vannak, hogy a rendszer mihamarabb hivatalosan is beépíthető legyen a gyakorlatba, ezáltal is új alapokra helyezve a jelent.

A következő előadónk, Honfy Veronika *Fa nélkül nem megy! Agrárerdészet mint egy régi-új termelési módszer* címmel tartott előadást. Az agrárerdészet tulajdonképpen mezőgazdasági ágazatok kombinációja fás elemekkel, egy olyan fenntartható földhasználati forma, komplex ökológiai rendszer, amely képes 1 hektáron ugyanannyi jövedelmet produkálni, mint amennyit együttesen 0,6 ha erdőgazdasági és 0,8 ha mezőgazdasági terület – hangzott el az előadásban.

Az ERTI kutatója ezután ismertette az agrárerdészet múltját, annak típusait, a rendszer legfontosabb céljait, valamint a hazai alkalmazhatóság problé-





Honfy Veronika (ERTI)

máit is. Szó esett még ezenkívül az agrárerdészeti rendszerben igénybe vehető állami támogatásokról.

Végezetül röviden bemutatásra kerültek az eddig létesített kísérleti területek, melyek elsősorban a köztes termesztést, mezővédő erdősávok és legelőfásítások vizsgálatát célozzák. Nemzetközi kapcsolatok és együttműködések révén előadónk külföldi példákat is említett. Előadását nagy érdeklődés kísérte, a tagság számos kérdést tett fel.

A délután folytatásában dr. Nagy László Kaszói élőhelyek vízellátásának javítása. Kaszó-Life-projekt mint követendő példa című előadását hallgathattuk meg. A NAIK-ERTI tudományos főmunkatársa előadásában bemutatta a 2013-ban indult Kaszó-Life-projektet, amely a KASZÓ Zrt. és az Erdészeti Tudományos Intézet közösen elnyert pályázata.

A víz kritikus elem Kaszón, a projekt célja pedig az, hogy az itt található NATURA 2000 területeken, konkrétan a Szentai erdő területén kritikus

mértékben degradálódott élőhelyek vízellátását célzott beavatkozással megfelelő állapotba hozzák. Az előadás során ízelítőt kaphattunk az ott megtalálható védett és különleges növény-, valamint állatfajokból, és betekintést nyerhettünk a területen zajló munkálatokba, melyek már szemmel látható eredményeit saját felvételein mutatta be előadónk. A példa pedig valóban követendő, mert – ahogy elhangzott egy kérdésre adott válaszban – tenni akarás esetén hazai és EU-s források állnak rendelkezésre, így a támogatás



Dr. Nagy László (ERTI)

megteremthető. Az idej, 148. Vándorgyűlés terepi programjai során az elhangzottakról személyesen is meggyőződhetnek a résztvevők, többek között dr. Nagy László vezetésével.

Mennyi az annyi? Tűzifa sarangok fotometrikus felmérése és kiértékelése címmel Juhász István, a NAIK-ERTI soproni állomásigazgatója tartotta meg a délután utolsó előadását. Előadónk bevezetőjében az idevonatkozó szakirodalmat frissítette fel, így megemlítette

többek között Szécsi Zsigmond Az erdőhasználaton kézikönyve című munkáját is. Ezután az 1 × 1 × 1,75-ös úrmérték első hivatalos megjelenésének nyomába eredtünk.

Ezt követően a sarang különböző terepen (vízszintes, lejtős, vizes területen) való építésének módozatait vehettük szemügyre. Végzetül pedig annak a kutatásnak az eredményeiről számolt be, amely arra a kérdésre kereste a választ, hogy a tűzifa sarang köbtartalma pontosan mennyit is ad.

A kutatás során három mérési típusal dolgoztak: xilometrálással, fotókiértékelés képosztályozással (±5% pontosság), valamint egyedi átmérőméréssel. Az ország területén több erdőgazdaságnál összesen 80 mérést végeztek változatos átmérő mellett. A gyakorlat számára rendkívül fontos eredmények elhangzását követően javaslatok is születtek.

Az előadások nagy érdeklődést váltottak ki a jelenlévők között. Rengeteg kérdést tettek fel, melyeket előadónk készséggel válaszoltak meg. Kialakult egyfajta szakmai fórum a tagság aktív közreműködésével. Bakó Csaba HCs-elnök zárógondolataiban pedig örömet fejezte ki a tekintetben, hogy második alkalommal is sikerült szakmailag tartalmas délutánt megvalósítani az ERTI szakembereivel, ezt – a most már útjára indult hagyományt – pedig szeretnék a jövőben is folytatni.

Szöveg: **Nagy-Khell Melinda**

OEE Szombathelyi HCs

Fényképek: **Hunyadi Géza**

OEE Szombathelyi HCs

A népi erdőhasználat története

Évindító előadás Baranyában

Dr. Andrásfalvy Bertalan néprajzkutató előadásával köszöntötte a tavaszt a Baranya megyei Helyi Csoport. A másfél órás előadásban végigkövethettük Magyarországot és különösen Baranya megye erdőgazdálkodását, melyet a népi hagyományok, a társadalmi szerveződések és a piaci igények is igen jelentős mértékben befolyásoltak.

Kezdetben a tagolt birtokrendszeren nyugvó „sokoldalú önellátó gazdálkodás” volt jellemző országunkban. Alapvetően a közös használat valósult meg, a haszonvétele a közösség minden tagjának lehetősége volt, így mindenki részesedett javakból. Erre a közös vagyona alapozva a 18. század közepétől Mária Terézia



urbániális törvényének hatására egyre nagyobb birtokrendszerek alakultak ki. A korábban 5% körüli földesúri erdőtulajdon a század végére elérte a 40%-ot. Ez a tendencia volt jellemző egészen a II. világháború utáni államosításig, amelynek konkrét hatásairól idő hiányában már nem esett szó.



Köszönet illeti Berci bátyánkat a nagyszerű és igen átfogó előadásért és dr. Tóth Aladárt, Ali bátyánkat, aki „becserkészte” az előadót. Várjuk a következő alkalmat, hogy múltunk újabb részleteit tárhassa fel előttünk.

Szöveg: **Kincses Miklós**

Fotó: **Guba Csaba**